

МСА 540 «Аудиторська перевірка облікових оцінок» передбачено, що до облікових оцінок включаються суми показників бухгалтерської звітності, що були розраховані керівництвом підприємства, та є припустимими відповідно до положень бухгалтерського обліку за неможливості визначення їх точних значень.

Елементи облікової політики включають дві групи. I група – власне елементи облікової політики: обираються підприємством із варіантів встановлених законодавством. II група – облікові оцінки: розробляються підприємством самостійно у межах чинного законодавства.

Облікові оцінки становлять частину бухгалтерської системи підприємства, здебільшого вони враховують норми, що ґрунтуються на досвіді роботи самого підприємства. Наприклад, створення різних резервів (на виконання гарантійних зобов'язань, на виплату відпусток, страховий резерв тощо). У такому разі керівництво підприємства має контролювати виконання єдиного підходу до розрахунку облікових оцінок.

Таким чином, об'єкти облікової політики у більшості випадків співпадають із об'єктами бухгалтерського обліку (ними є активи, власний капітал, зобов'язання, доходи, витрати та фінансові результати), елементами облікової політики є альтернативні варіанти обліку окремих об'єктів, передбачених нормативно-правовими актами (наприклад, визначення межі суттєвості при складанні звітності, методи оцінки вибуття запасів, методи нарахування амортизації основних засобів і т.д.); до облікових оцінок включаються суми показників бухгалтерської звітності, що були розраховані керівництвом підприємства, та є припустимими відповідно до положень бухгалтерського обліку за неможливості визначення їх точних значень.

Література

І. Барановська Т.В. Облікова політика: рівні, суб'єкти, складові // Вісник ЖДТУ. Економічні науки. - 2003. № 3 (25). - С. 18-26.

УДК 657.05:005.53

ЗАСТОСУВАННЯ КІБЕРНЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ АНАЛІЗІ

**Калабухова С.В., к.е.н, доцент, професор кафедри обліку
в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»**

У будь-якій науці принципи є керівним началом. Принципами стають виявлені і сформульовані відповідно до рівня розвитку науки сукупні закономірності, які відіграють визначальну роль у діяльності.

Принципи роботи з інформацією можна умовно назвати кібернетичними, оскільки саме в кібернетиці управління розглядається як процес руху інформації. Від якості управлінської інформації, її повноти, вірогідності, своєчасності, об'єктивності залежить дієвість управлінського впливу на об'єкти управління та зменшення ентропії знань суб'єкта управління про об'єкт.

В сучасних системах управління при здійсненні роботи з інформацією рекомендується керуватися такими принципами: адекватності, збагачення, переходу інформації в знання суб'єкта, верифікації.

Принцип адекватності означає, що до інформації, яка потрапляє у систему управління, висуваються вимоги, дотримання яких забезпечує максимально можливу точність відображення визначальної сутності реальної дійсності. Дотримання цього принципу має забезпечувати стабільність управління. Завдяки цьому принципу підтверджується відповідність між інформацією та джерелом її виникнення, характеризується семантична адекватність інформації, для вимірювання якої використовується тезаурусна міра, тобто сукупність відомостей, що їх має користувач.

Принцип збагачення характеризує процес «очищення» інформації в процесі її перетворення від елементів, які не мають суттєвого корисного навантаження. Іншими словами, завдяки цьому принципу усувається інформаційний прагматичний шум, тобто усувається зрозуміла, але не потрібна користувачу для прийняття рішення частина повідомлення.

Принцип переходу інформації у знання суб'єкта ґрунтується на тому, що відомості, які становлять інформацію, мають відокремлений, абстрактний характер суто інформативного призначення доти, поки вони не будуть усвідомлені і цілісно (системно) та всебічно (комплексно) осмислені суб'єктом управління і не перейдуть на новий рівень процесу пізнання.

Принцип верифікації. Найбільш поширеним значенням поняття «верифікація» вважається перевірка істинності теоретичних положень, встановлення достовірності дослідним шляхом. Стосовно роботи з інформацією, то слід підкреслити, що в цілому вона має основну спрямованість на забезпечення об'єктивності використання відображеної реальності в управлінській діяльності, а об'єктивність використання відомостей, що відображають дійсність, має пряму залежність від достовірності інформації, тобто, можна сказати, від істини.

Бухгалтерський аналіз є інтелектуальною діяльністю, предметом якого є генерування аналітичної інформації з даних бухгалтерського обліку, а продуктом – обґрунтовані внутрішніми користувачами управлінські економічні рішення. У означеному контексті метою бухгалтерського аналізу слід вважати розкриття внутрішніх закономірностей, в яких проявляється істотність взаємозв'язків між різними елементами облікових даних та формується поділ функцій і аналітичних завдань між внутрішніми користувачами облікової інформації.

Застосування кібернетичних принципів в бухгалтерському аналізі дозволить структурувати аналітичну інформацію у просторі для визначення адресності управлінського впливу та конструювати аналітичну інформацію у часі для визначення швидкості управлінського впливу. Такий підхід забезпе-

чує одночасно і системне, і комплексне генерування аналітичної інформації з даних бухгалтерського обліку для прийняття рішень (рис. 1).

Рис. 1. Піраміда кібернетичних принципів бухгалтерського аналізу

Вважаємо, що структурування аналітичної інформації у просторі необхідно здійснювати через кластеризацію бухгалтерських документів за контекстом (змістом облікової інформації) та контекстом (формою причинно-наслідкових зв'язків між елементами облікової інформації), забезпечуючи таким чином адресне вилучення внутрішнім користувачем дійсно цінних відомостей і знань з інформаційного потоку для розв'язання управлінської проблеми. Конструювання аналітичної інформації у часі пропонуємо здійснювати через деталізацію аналітичних завдань, забезпечуючи таким чином швидкість реагування управлінського впливу на об'єкти управління та послідовність у досягненні поставлених цілей.

УДК 330.45:631.1

НАУКОВЕ ОБҐРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНОГО І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

**Кернасюк Ю.В., к.е.н., с.н.с. лабораторії маркетингу,
економічного аналізу та захисту інтелектуальної власності
Кіровоградської ДСІ ДС ІСТ СЗ НААН**

Вступ України до СОТ, інтеграція в світове господарство та глобальні процеси кліматичних змін зумовлюють необхідність переходу вітчизняного